

Komercdarbības iespējas

Publicēts: 11.06.2020.

- [Konkurss par tiesībām nodarbināt notiesātos ieslodzījuma vietu pārvaldes Iļģuciema cietumā \(pieteikumu iesniegšana līdz 16.11.2020. pl.12.00\)](#)

Saskaņā ar Latvijas Sodū izpildes kodeksa 8.pantu, soda izpildes mērķis ir efektīvi piemērot notiesātajam visus šajā kodeksā noteiktos soda izpildes noteikumus, tādējādi nodrošinot personas resocializāciju un tiesisku uzvedību pēc soda izpildes.

Notiesāto resocializācijas process ir:

- sociālās uzvedības korekcijas (sociālās uzvedības korekcijas programmas)
- sociālās rehabilitācijas pasākumu kopums:
 - 1 izglītošana — notiesātā iesaistīšana vispārējās, profesionālās un interešu izglītības programmās;
 - 2 notiesāto iesaistīšana sabiedriski lietderīgā nodarbināšanā (notiesāto darbs brīvības atņemšanas iestāžu saimnieciskajā apkalpē, komersanta izveidotajās darba vietās brīvības atņemšanas iestādē vai ārpus tās atkarībā no notiesātajam noteiktā soda izciešanas režīma, likumā noteiktā nodarbināšana bez atlīdzības);
 - 3 notiesātā sociālo problēmu risināšana, ņemot vērā ieslodzījuma radītās sekas (notiesātā sociālo prasmju uzlabošana, atjaunošana un apguves nodrošināšana, informācijas sniegšana par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas iespējām pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes, personu apliecinošu dokumentu kārtošana);
 - 4 psiholoģiskā aprūpe — notiesātā psiholoģiskā izpēte, psiholoģiskā konsultēšana, kā arī psiholoģiskās palīdzības sniegšana krīzes situācijā brīvības atņemšanas vietā;
 - 5 brīvā laika pasākumu organizēšana — notiesātā iesaistīšana kultūras, informatīvos, mākslas, pašdarbības un sporta pasākumos., kura mērķis ir veicināt notiesātā tiesisku uzvedību un veidot viņam sociāli pozitīvu vērtību izpratni.
 - 6 atkarību mazināšanas programma — notiesātā iesaistīšana mērķtiecīgu un strukturētu pasākumu kopumā sociālo prasmju attīstībai, uzvedības modeļa pilnveidei un sociāli atbalstāmas vērtību sistēmas veidošanai.

Strādājot notiesātajiem ir vairāk iespējas sagatavoties integrācijai sabiedrībā un darba tirgū uzreiz pēc atbrīvošanas, likumā noteiktajā kārtībā atlīdzināt noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarītos zaudējumus, iespēju robežās palīdzēt saviem tuviniekiem. Notiesātajiem, kas brīvībā nav strādājuši, paveras iespēja iemācīties veidot attiecības ar darba devēju un darba kolēģiem, gūt priekšstatu par strādājošā tiesībām un pienākumiem.

LR Satversmes tiesa 2007.gada 14.jūnija spriedumā lietā Nr. 2006 – 31 – 01 „Par Latvijas Sodū izpildes kodeksa 55.panta otrās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 107.pantam” secināja, ka ieslodzīto personu darbs vērtējams kā sociāli lietderīga aktivitāte, kuras primārais mērķis ir sociālās rehabilitācijas iespēju pavēršana ieslodzītajiem, lai šīs personas nezaudētu sociālās prasmes un darba iemaņas (sk. sprieduma Secinājumu daļas 14.2. p.).

Ieslodzījuma vietā ieslodzītie var tikt nodarbināti cietuma saimnieciskajā apkalpē un komersanta izveidotajās darba vietās cietuma teritorijā. Notiesāto, kas sodu izcieš atklātajā cietumā, komersants var nodarbināt ārpus cietuma teritorijas esošā uzņēmumā.

Apcietinātos nodarbina kamerā vai speciāli ierīkotā telpā izmeklēšanas cietumā. Apcietinātos nodarbina tādos darbos, kur iespējams noteikt akordalgu, noslēdzot uzņēmuma līgumu uz noteiktu laiku. Šāda līguma noslēgšana iespējama tikai ar izmeklēšanas cietuma priekšnieka un procesa virzītāja atļauju.

Apcietinātajiem noteiktā darba samaksa nedrīkst būt mazāka kā samaksa par līdzvērtīgu darbu ārpus izmeklēšanas cietuma.

Komersanti, nodarbinot ieslodzītās personas, veic komercdarbību Rīgas Centrālcietumā, Daugavgrīvas, Ilģuciema, Jelgavas, Jēkabpils, Olaines un Valmieras cietumos.

Uzskatot ieslodzīto nodarbinātību par vienu no savas darbības prioritātēm, ieslodzījuma vietu pārvalde aicina uz sadarbību komersantus un mācību iestādes, lai darbā un arodizglītības programmās iesaistītu pēc iespējas vairāk ieslodzīto.

<https://www.ievp.gov.lv/lv/komercdarbibas-iespejas>